

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. Karla Ulíka ve věci

žalobce: **Ing. F. O.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2023, č. j. 136001/2023/KUSK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2023, č. j. 136001/2023/KUSK, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V této věci se soud zabývá otázkou, zda bylo žalobci prokázáno spáchání přestupku spočívajícího v provedení nepovolených stavebních prací v ochranném pásmu kulturní památky.
2. Žalobce je vlastníkem pozemků parc. č. X a p. č. XX v k. ú. X (v témže katastrálním území se nacházejí všechny pozemky uváděné v tomto rozsudku). Městský úřad Příbram, odbor

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

stavebního úřadu a územního plánování (dále jen „stavební úřad“), zjistil, že na zmiňovaných pozemcích probíhají stavební práce, které vyhodnotil jako práce prováděné v ochranném pásmu kulturní památky – kostela svatého Jakuba Staršího. Proto vůči žalobci zahájil přestupkové řízení pro podezření ze spáchání přestupku podle § 178 odst. 2 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, účinného do 30. 6. 2024 (dále jen „stavební zákon 2006“), který spatřoval v tom, že žalobce „provedl jako stavebník v období 24. 11. 2021 - 2. 5. 2022 stavební úpravy rodinného domu č. p. X v rozporu s § 104 stavebního zákona v ochranném pásmu nemovité kulturní památky kostela svatého Jakuba Staršího bez souhlasu stavebního úřadu. Dále provedl terénní úpravy na pozemku p. č. X a p. č. XX v k. ú. X vč. základových pásů pro budoucí suterénní zdi za objektem č. p. X v rozporu s § 104 stavebního zákona v ochranném pásmu nemovité kulturní památky kostela svatého Jakuba Staršího bez souhlasu stavebního úřadu.“ Současně měl stavební úřad za to, že žalobce neuposlechl jeho výzvy ze dne 24. 11. 2021 k bezodkladnému zastavení prací, jak bylo zjištěno při kontrolní prohlídce ze dne 2. 5. 2022.

3. Žalobce se vzneseným obviněním nesouhlasil. Měl za to, že stavební úpravy popisované stavebním úřadem neodpovídají obsahu spisu. Poukazoval přitom na fotografie i protokol o kontrolní prohlídce ze dne 2. 5. 2022, v němž zjištěné stavební práce ani nejsou popsány tak, jak je stavební úřad vymezuje v souvislosti s přestupkovým jednáním. Dále popíral, že by prováděl nějaké stavební práce v termínu, který uvádí stavební úřad. Byl rovněž přesvědčen, že předmětné stavební práce lze považovat za nezbytnou údržbu nevyžadující nutnost ohlášení. Nesouhlasil též s tím, že by měl neuposlechnout nějaké výzvy k bezodkladnému zastavení prací, neboť mu žádná taková výzva nebyla doručena. Konečně byl přesvědčen, že rozsah jím prováděných prací nepodléhá povinnosti ve smyslu § 17 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v rozhodném znění (dále jen „památkový zákon“).
4. Stavební úřad argumentům žalobce nepřisvědčil a rozhodnutím ze dne 29. 3. 2023, č. j. MeUPB 34770/2023 (dále jen „**první rozhodnutí stavebního úřadu**“) jej za uvedená jednání (viz odst. 2) shledal vinným z přestupku podle § 178 odst. 2 písm. c) stavebního zákona a uložil mu pokutu 25 000 Kč. K odvolání žalobce však bylo první rozhodnutí stavebního úřadu zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 5. 2023, č. j. 059836/2023/KUSK (dále jen „**první rozhodnutí žalovaného**“). Žalovaný totiž shledal, že stavební úřad sice dovedl zavinění ve formě nedbalosti, ale jinak se otázkou zavinění nezabýval. Dále žalovaný stavebnímu úřadu vytkl, že ve spisovém materiálu absentují odkazované podklady, zejména fotodokumentace, takže si vůbec není možno učinit úsudek o skutečném rozsahu stavebních prací. Proto stavebnímu úřadu nařídil věc znovu projednat, spisový materiál v potřebném rozsahu doplnit a v příslušném rozsahu se zabývat žalobcovými námitkami.
5. Stavební úřad následně doplnil spisovou dokumentaci o podklady vyžadované žalovaným, zejména o fotografie a mapové podklady, načež rozhodnutím ze dne 29. 9. 2023, č. j. MeUPB 97669/2023 (dále jen „**druhé rozhodnutí stavebního úřadu**“), shledal žalobce opět vinným z téhož přestupku, za který mu uložil stejnou pokutu jako ve svém prvním rozhodnutí. Žalobcovu odvolání tentokrát žalovaný nevyhověl a rozhodnutím ze dne 7. 11. 2023, č. j. 136001/2023/KUSK (dále jen „**druhé rozhodnutí žalovaného**“ nebo též „**napadené rozhodnutí**“), jeho odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Shledal totiž, že stavební úřad všechny vady vytykané v prvním rozhodnutí žalovaného již odstranil.
6. Proti napadenému rozhodnutí nyní žalobce brojí žalobou podle § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].

7. Soud předesílá, že částečně související věci týchž účastníků se zabýval již v rozsudku ze dne 25. 6. 2024, č. j. 59 A 34/2023-55 (dále jen „rozsudek 59 A 34/2023“), v němž pro nepřezkoumatelnost zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2023, č. j. 081971/2023/KUSK, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 16. 11. 2022, č. j. MeUPB 112757/2022, jímž stavební úřad nařídil žalobci odstranění stavby terénních úprav spočívajících v odtěžení zeminy na pozemku parc. č. Y, jehož vlastníci je jeho sousedka MUDr. L. J.

II. Obsah podání účastníků

8. Žalobce má za to, že se správní orgány dostatečně nevypořádaly s jeho námitkami. Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí tvrdí, že je vypořádal již ve svém prvním rozhodnutí, třebaže v něm pouze nařídil stavebnímu úřadu uplatněné námitky znovu vypořádat. Je proto nelogické, aby se napadené rozhodnutí žalovaného odkazovalo na jeho první rozhodnutí. Pokud by se žalovaný svým prvním rozhodnutím skutečně řídil, musel by zrušit i druhé rozhodnutí stavebního úřadu. Žalovaný však konkrétní odvolací námitky vůbec nezohlednil. Následně žalobce rekapituluje obsah těchto odvolacích námitek s důrazem na to, že se jimi žalovaný nezabýval (jejich obsah soud shrne až v souvislosti s jejich vypořádáním; viz odst. 24–32 níže).
9. Žalobce dále zpochybňuje, že by stavebními pracemi specifikovanými ve výroku o vině došlo k porušení právních předpisů na úseku památkové ochrany. Poukazuje na § 17 odst. 1 památkového zákona, z něhož dovozuje, že provedené stavební práce nevyžadovaly stanovisko orgánu památkové péče. Navíc jejich provedení neovlivňuje vnější vzhled pozemku parc. č. X ani na něm umístěného domu č. p. X. Žalobce rovněž zdůrazňuje (podobně jako činí v předchozím bodě ohledně nedostatečného vypořádání námitek), že jím předmětné stavební práce spadaly do okruhu nutných zabezpečovacích prací, k nimž žádné stanovisko dotčeného orgánu nebylo zapotřebí.
10. Žalobce dále vyčítá správním orgánům, že správní spis doplnily o nearchivovanou dokumentaci k domu č.p. X, jejíž původ je sporný, neboť není zřejmé, odkud byla opatřena a vlastníku nemovitosti nebylo umožněno do ní nahlížet. Inkriminovaná dokumentace nijak nedokládá původní provedení domu č.p. X a ani správní orgány nijak neprokazují, jak a kdy se měl jeho stav změnit. Stavební úřad navíc tvrdí, že je v této dokumentaci vyznačen objekt na pozemku žalobce, což je ale chybné, neboť to neodpovídá situaci v dané lokalitě dle současných ani katastrálních pozemkových map.
11. Žalobce konečně namítá, že až teprve z rozhodnutí správních orgánů se dozvěděl o specifikaci údajně odstraňovaných stropních konstrukcí. Tato skutečnost mu však v průběhu přestupkového řízení nebyla nijak předestřena, takže se vůči ní nemohl procesně bránit. Žalobce současně popírá, že by nějaké odstranění stropních konstrukcí prováděl. Poukazuje přitom na jednotlivé spisové podklady opatřené správními orgány, v nichž není strop nijak viditelný, proto ho ani nemohl odstranit.
12. Žalovaný s žalobou nesouhlasí. Má za to, že se námitkami žalobce řádně zabýval a uvedl své úvahy i ustanovení stavebního zákona, která shledal za porušená. Zdůrazňuje, že přestupek nebyl promlčen a uložená pokuta byla stanovena na samé spodní hranici zákonné sazby. V úvahu byly vzaty též přítěžující okolnosti spočívající v tom, že žalobce je zároveň autorizovaným inženýrem pro pozemní stavby, statiku a dynamiku a členem České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (dále jen „Komora“). Žalovaný dále podrobně rekapituluje průběh přestupkového řízení a připomíná, že již po prvním rozhodnutí stavebního úřadu dospěl k závěru, že byl přestupek spáchán, ale dal žalobci

částečně za pravdu v tom, že se s některými námitkami stavební úřad nevypořádal a že nebyly doloženy dostatečné podklady, zejména ve spise scházela pořízená fotodokumentace. Žalovaný tedy ve svém prvním rozhodnutí nezpochybil, že byl přestupek spáchán, ale rozhodnutí stavebního úřadu nepovažoval za dostatečně odůvodněné a přesvědčivé, takže shledal formální, ale nikoli věcný nedostatek důvodů prvního rozhodnutí stavebního úřadu. Při přezkumu druhého rozhodnutí stavebního úřadu se proto zaměřil hlavně na to, zda byly odstraněny původně vytýkané nedostatky a již se podrobně nezabýval důvody odvolatele, které byly prakticky totožné s důvody uváděnými v jeho předchozím odvolání proti prvnímu rozhodnutí stavebního úřadu. Proto tyto odvolací důvody byly v napadeném rozhodnutí uvedeny pouze stručně, neboť byly posuzovány již v původním řízení. Ve druhém odvolacím řízení byl přitom spisový materiál doplněn o pořízenou fotodokumentaci s tím, že jde též o ortofotomapy z července 2023. Proto se žalovaný věci znovu zabýval a dospěl k závěru, že nedostatky, které stavebnímu úřadu vytýkal ve svém prvním rozhodnutí, již byly odstraněny. Ve zbývajících částech žalovaný rekapituluje nosné důvody napadeného rozhodnutí. Žalobu navrhuje zamítnout.

13. Na vyjádření žalovaného zareagoval žalobce replikou. Má za to, že žalovaný k věci samé ni podstatného neuvádí. Součástí repliky je dále obsáhlá polemika s názorem žalovaného ohledně stavu v dotčeném území a nedostatků žádosti o dodatečné povolení stavby.

III. Posouzení věci soudem

14. Soud ověřil, že žaloba byla osobou k tomu oprávněnou a obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené.
15. Vzhledem k výši horní sazby za přestupek uložený na základě napadeného rozhodnutí je tato přestupková věc projednávána senátem [§ 31 odst. 2 s. ř. s. *a contrario* ve spojení s § 178 odst. 2 písm. c) a odst. 3 písm. a) stavebního zákona].
16. Soud ve věci samé rozhodl bez nařízení jednání za podmínek § 51 s. ř. s., neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem vyslovili souhlas, soud zde navíc shledal důvod pro postup podle § 75 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
17. Při přezkumu napadeného rozhodnutí soud vycházel v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je podle § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. vázán.
18. Žaloba je důvodná.
19. Soud předesílá, že ve věci nebylo sporu o tom, že žalobce je (resp. byl v rozhodném období) vlastníkem pozemků parc. č. X a XX. Rovněž nebylo sporu ohledně existence ani rozsahu ochranného pásma nemovité kulturní památky kostela svatého Jakuba Staršího, které bylo zřízeno na základě rozhodnutí někdejšího Okresního úřadu Příbram ze dne 7. 6. 1996, č. j. 190/96. Dokonce ani nebylo sporné, že v tomto ochranném pásmu byly fakticky provedeny určité stavební práce.
20. Podstatou sporu je to, v jakém rozsahu lze provedení těchto prací přičítat žalobci a zda k jejich provedení skutečně došlo bez souhlasu stavebního úřadu. Právě v tom tkvěla podstata námitek, které žalobce od samého počátku uplatňoval. A soud dává žalobci za pravdu v tom, že naprostá většina těchto námitek zůstala ze strany žalovaného oslyšena.
21. Problém přitom nespočívá v tom, že žalovaný z převážné části odkázal na závěry svého prvního rozhodnutí. Podstata problému tkví v tom, že většina námitek nebyla ze strany žalovaného nikdy vypořádána, tudíž ani nebylo nač odkazovat. V prvním rozhodnutí žalovaného – na jehož odůvodnění je v napadeném rozhodnutí odkazováno – se totiž

stavebnímu úřadu vytýkala výhradně taková pochybení, která prakticky nebyla předmětem odvolacích námitek, ale která žalovaný dovodil sám. To samozřejmě není nic proti ničemu, neboť v otázkách souladu s právními předpisy není odvolací orgán vázán rozsahem námitek uvedených v odvolání (§ 89 odst. 1 správního řádu). Nicméně pokud se k těmto námitkám žalovaný ve svém prvním rozhodnutí zároveň ani nijak nevyjadřuje, tak se ve svém druhém rozhodnutí logicky nemůže zaštiťovat tím, že je již vypořádal. Přesně takového argumentačního klamu se však dopouští žalovaný.

22. V zásadě jediné, nač se žalovaný podrobněji zaměřil, bylo prověření, zda stavební úřad odstranil předchozí jím vytýkané nedostatky (viz str. 6–7 napadeného rozhodnutí; ke smysluplnosti tohoto postupu srov. odst. 37 níže). Otázky předestřené v odvolacích námitkách však zůstaly takřka zcela stranou. Jejich zohlednění spočívalo zejména v jejich obsáhlé rekapitulaci (viz str. 2–6 napadeného rozhodnutí), leč zpravidla bez relevantního vysvětlení, proč jsou považovány za mylné, liché či vyvrácené.
23. Žalobcem vznesené odvolací námitky přitom nešlo považovat za *a priori* bezpředmětné, neboť směřovaly do některých podstatných skutkových otázek.
24. Žalobce v odvolání zpochybňoval předně skutkový závěr, že by práce prováděl v období od 24. 11. 2022 do 2. 5. 2022, přičemž odkazoval jednak na průběh kontrolní prohlídky ze dne 2. 5. 2022, tak i na obsah fotografií založených ve spise, z nichž má vyplývat, že v uvedeném období prováděla stavební práce jeho sousedka.
25. Žalovaný sice tuto odvolací námitku zrekapituloval v odůvodnění (viz str. 2 napadeného rozhodnutí), bohužel už ale nesdělil, proč ji považuje za mylnou. Kromě vágních konstatování o převzetí spisu s doplněnou fotodokumentací a ortofotomapou (viz str. 6 napadeného rozhodnutí) ani náznakem neuvedl, zda z těchto fotografií opravdu plyne či neplyne to, co žalobce tvrdí. Soud nepřehlídí, že ve správním spise je skutečně založen svazek fotografií zachycujících stavební práce, nicméně pokud žalobce v průběhu správního řízení opakovaně namítal, že část těchto fotografií ve skutečnosti zachycuje stavbu na sousedních pozemcích parc. č. 354 a 355 a nikoliv na těch jeho (viz např. jeho vyjádření ze dne 31. 7. 2023), pak bylo žádoucí se k této otázce nějak vyjádřit, zvláště byla-li výslovně otevřena v odvolání. Soud si přitom nemohl nevšimnout, že na výtiscích z katastrálních ortofotomap založených ve správním spise je skutečně patrné staveniště na území tvořeném pozemkem X, který je jednak ve vlastnictví osoby odlišné od žalobce (vlastníci je MUDr. L. J.), a který se především odlišuje od pozemků parc. č. X a XX označených ve výroku o vině. Tím spíše nebylo možné výhrady žalobce proti učiněným skutkovým zjištěním jednoduše „smést ze stolu“ bez jakéhokoli vysvětlení.
26. Soud pouze pro úplnost připomíná, že mu je z předchozí rozhodovací činnosti známo (viz v odst. 7 zmiňovaný rozsudek 59 A 34/2023 ze dne 25. 6. 2024), že stavební činnost v minulosti probíhala právě na sousedním pozemku par. č. 355, jejím obsahem však bylo něco zcela odlišného (vybagrování zeminy), než v čem je nyní spatřováno inkriminované přestupkové jednání (terénní práce s pokládkou železobetonových pásů), nadto lokalizovaného na jiných pozemcích. Žalovaný však nebyl schopen tato jednání ani navzdory explicitní odvolací námitce odlišit. Žalobní bod poukazující na nedostatečné vypořádání předmětné odvolací námitky je jednoznačně důvodný.
27. Žalobce dále v odvolání namítal, že mu bylo stavebním úřadem vytýkáno, že od dne 24. 11. 2021 nedbal výzvy k zastavení stavebních prací, o které se však dozvěděl až dne 4. 12. 2021 od 15:00 hodin. Sám přitom předtím řádně oznamoval provádění oprav a zajišťovacích prací sklepa podle statického posudku, což měl stavebnímu úřadu řádně oznámit.

28. I tato odvolací námitka byla žalovaným pouze zrekapitulována v odůvodnění (viz str. 2 napadeného rozhodnutí). Zcela však schází zhodnocení, zda byla výzva k zastavení prací žalobci doručena v jím uváděném dni, nebo naopak ke dni uváděném stavebním úřadem, natož zda ve věci figurovalo nějaké předchozí žalobcovo oznámení či nikoliv. Soud pro úplnost doplňuje, že ve správním spise zcela schází část zachycující postup stavebního úřadu před prosincem 2022 (spisová dokumentace začíná až oznámením o zahájení přestupkového řízení ze dne 6. 12. 2022). Naproti tomu žádné přípisy s doručenkami prokazujícími oznámení výzvy k zastavení prací v letech 2021 či 2022 (či k jinému datu) ve správním spise žurnalizovány nejsou. Proto uvádí-li žalovaný v napadeném rozhodnutí, že „[d]ále ze spisu vyplývá, že výzvu k bezodkladnému zastavení prací ze dne 24. 11. 2021 obdržel odvolatel dne 4. 12. 2021, což potvrdil ve svém vyjádření“ (viz str. 7 napadeného rozhodnutí), není soudu vůbec zřejmé, jakou část spisu zde měl žalovaný na mysli. Soud proto musí přisvědčit žalobci, že i tato odvolací námitka zůstala nevyřešena.
29. Žalobce dále v odvolání brojlil proti tomu, že nebyl přizván ke kontrolní prohlídce konané dne 24. 11. 2021 kdy měl stavební úřad údajně vstupovat neoprávněně na jeho pozemek, aniž by bylo zřejmé, že by šlo o kontrolní prohlídku prováděnou z důvodu ohrožení života a zdraví zvířat. Proto namítal, že závěry z této kontrolní prohlídky nemohly být vůbec použity jako důkaz.
30. K otázce použitelnosti poznatků získaných při kontrolní prohlídce ze dne 24. 11. 2021 se však žalovaný nijak nevyjádřil. Přesto mu zjevně nečinilo problém potvrdit spáchání skutku, jehož časový počátek byl určen právě datem kontrolní prohlídky 24. 11. 2021 (protokol o jejím průběhu navíc ve správním spise rovněž schází).
31. Žalobce rovněž (nejen) v odvolání opakovaně rozporoval závěr stavebního úřadu, že by inkriminované práce měly spočívat v provedení základových pásů pro založení stěn suterénu. Naopak byl přesvědčen, že šlo ve skutečnosti o práce nezbytné pro zabezpečení nezajištěného svahu, které musejí být prováděny k zabezpečení tohoto svahu, a proto je na ně zapotřebí nahlížet jako na zabezpečovací stavební práce. Současně s tím zpochybňoval i závěry uvedené v protokolu o (další) kontrolní prohlídce ze dne 2. 5. 2022. Opět připomínal, že provádění zajišťovacích prací stavebnímu úřadu oznamoval již v rámci podání ze dne 24. 11. 2021 a 6. 12. 2021, k němuž připojovat specifikaci těchto prací vypracovanou autorizovaným architektem, Ing. Š. Poukazoval též na pozdější rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 22. 2. 2023, č. j. 19609/2023.
32. Soud připouští, že tuto odvolací námitku žalovaný přeci jen vypořádal, neboť uvedl: „*Stavební úřad posoudil jednání odvolatele jako nepovolené stavební úpravy, jejichž rozsah byl ve spisovém materiálu popsán. Odvolatel se domnívá, že jde o udržovací práce. Ty však mohou být prováděny na stávající stavbě a nespočívají rozhodně v jejím odstranění a vybudování (části) stavby nové, dosud neexistující.*“ (viz str. 6-7 napadeného rozhodnutí). Tomuto způsobu vypořádání soud přiznává relevanci a věcně se s ním ztotožňuje. Soud naproti tomu nepovažuje za přesvědčivá tvrzení žalobce, že by položení železobetonových pásů, jejichž smyslem je zajistit nosnou konstrukci skeletového systému, mělo sloužit k vyztužení nezajištěného svahu. I bez hlubších odborných znalostí lze považovat takřka za notorietu, že k zabezpečení nezajištěných svahů se používají jiné technologie (např. geotextilie, geomříže, kameninové gabiony, zemní kotvy či betonové opěrné zdi), a nikoliv železobetonové pásy, jejichž smyslem je nést stavební skelet. V této souvislosti soud rovněž nesouhlasí s žalobní argumentací, že by žalovaný a stavební úřad nedisponovali dostatečnou odbornou kvalifikací ke stanovení toho, co je nezbytné z technického hlediska (viz bod 4 žaloby). Je tomu přesně naopak, neboť jde o typickou otázku z oblasti stavebního řádu (srov.

část čtvrtá stavebního zákona 2006; popř. s účinností po 1. 7. 2024 část šestá zákona č. 283/2021 Sb., stavebního zákona), tedy o oblast, kterou zákonná úprava výslovně svěřuje do kompetencí orgánů stavební správy. Až potud je předmětný žalobní bod nedůvodný.

33. Zároveň však zůstaly opomenuty zbývající části odvolací námitky, tj. jednak otázka relevance protokolu o kontrolní prohlídce ze dne 2. 5. 2022, a dále otázka, zda je či není pravdivé tvrzení žalobce o tom, že inkriminované práce odpovídají tomu, co měl žalobce v listopadu a prosinci 2021 stavebnímu úřadu sám oznámit, a jak (či zda vůbec) s tím souvisí rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 22. 2. 2023, č. j. 19609/2023. K těmto otázkám se již žalovaný nijak nevyjádřil. Ve správním spise přitom scházejí údaje o úkonech činěných před datem 6. 12. 2022 (vydání oznámení o zahájení přestupkové řízení) a soud je v potřebném rozsahu nenalezl ani v dříve rozhodnuté související věci sp. zn. 59 A 34/2023. Totéž platí ve vztahu k žalobcem uváděnému rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 22. 2. 2023, č. j. 19609/2023, jež je sice z doby pozdější, avšak také není založeno ve správním spise, a ani jej nelze ztotožnit s žádným rozhodnutím uváděným v rozsudku 59 A 34/2024. Jestliže k těmto otázkám nebyly ze strany žalovaného vysloveny žádné konkrétní skutkové či právní závěry, nemá soud prostor je přezkoumat a suplovat tak roli odvolacího správního orgánu.
34. Soud tedy shrnuje, že i když správním orgánům (zejména stavebnímu úřadu v prvním stupni) nelze upřít snahu zdokumentovat existenci prací probíhajících v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, tak zároveň nelze omlouvat jejich pochybení (zejména na straně žalovaného) při vypořádání námitek osoby obviněné z přestupku (žalobce), kterými byla některá podstatná skutková zjištění zpochybňována.
35. Není-li z odůvodnění zřejmé, proč odvolací orgán nepovažoval za důvodnou argumentaci účastníka řízení a proč jeho námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné, a to zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka klíčovou, na níž je postaven základ jeho nesouhlasu [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 16. 6. 2010, č. j. 9 As 11/2010-80, nebo ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84]. Přesně tímto deficitem trpí odůvodnění žalovaného, který nosné důvody uplatněných námitek v zásadě pouze reprodukoval, ale takřka nevypořádal, a to ani implicitně. Napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].
36. Soud přitom nevylučuje, že v tomto případě k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 178 odst. 2 písm. c) stavebního zákona 2006 mohlo dojít. Ze správního spisu vyplývají nikoli nevýznamné indicie naznačující možnou spojitost s jednáním žalobce. To však žalovaného nezavazuje povinnosti se alespoň v nezbytném rozsahu zabývat uplatněnými odvolacími námitkami – v opačném případě by jeho institucionální fungování postrádalo smysl.
37. Nad rámec nutného odůvodnění se nelze nepozastavit nad přístupem, který žalovaný zvolil ve svém prvním rozhodnutí (ze dne 17. 5. 2023), jímž zrušil první rozhodnutí stavebního úřadu (ze dne 29. 3. 2023). Zrušující důvody vyslovené „v prvním kole“ totiž byly velice formální. To ostatně připustil i sám žalovaný ve vyjádření k žalobě, v němž mj. uvedl, že první rozhodnutí založil pouze na formálních důvodech, ale nikoliv na věcných, neboť spáchání přestupku nezpochybňoval (viz str. 3 vyjádření k žalobě). V takovém případě by ale měl žalovaný sám sobě položit otázku, co takovým formálním rušením sleduje a proč se raději nevyjadřuje k podstatě věci samé, neboť právě to mělo být hlavní úlohou odvolací instance. Pouhá formální pochybení totiž mohl napravit i sám v odvolacím řízení (srov. § 93 správního řádu). Vytykal-li například žalovaný stavebnímu úřadu, že ve spise absentuje

fotodokumentace, tak si ji mohl od stavebního úřadu vyžádat, založit do spisu a seznámit s ní žalobce v rámci vyrozumění ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu (srov. též rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2018, č. j. 1 As 157/2012-40, odst. 18). O to více je překvapivé, že když přesně tento úkon stavební úřad posléze učinil, tak se žalovaný ve „druhém kole“ spokojil toliko s prostým zjištěním, že ve spise je fotodokumentace založena, aniž by nějak reflektoval, zda obsah této dokumentace skutečně cílí na prokázání toho, kvůli čemu předtím trval na jejím doložení, zvláště když přesně do této problematiky mířily i odvolací námitky (srov. odst. 25-26 výše). Obdobně žalovaný vytýkal stavebnímu úřadu nedostatečně zkoumané zavinění, neboť mu nepostačovalo pouhé dovození nedbalosti (viz str. 5 prvního rozhodnutí žalovaného), přestože i tuto otázku si mohl vyjasnit sám (nehledě na to, že pro daný přestupek nedbalostní zavinění zcela postačuje). Načež „ve druhém kole“ jen obecně zkonstatoval, že nedostatek tohoto druhu stavebnímu úřadu vytýkal (viz str. 6 napadeného rozhodnutí), ovšem bez jakékoliv reflexe, zda a jak byl tento dříve vytýkaný nedostatek napraven. V kontextu uvedeného – i v kontextu vyjádření k žalobě – vyznívá celé první rozhodnutí žalovaného jako zcela bezúčelné „rušení pro rušení“ míjející se s podstatou věci. Do té přitom již tehdy mířily odvolací námitky, k jejichž nosné podstatě se žalovaný prakticky nevyjadřoval, a neučinil tak ani později v napadeném rozhodnutí. Takový přístup na straně žalovaného vyvolává pochybnosti o odpovídajícím fungování orgánu druhé instance.

38. Ve zbývajících částech se soud stručně vyjadřuje k ostatním žalobním bodům, které důvodně neshledal:
39. Argumentace žalobce, že k předmětným stavebním pracím nebylo zapotřebí stanovisko orgánu památkové péče podle § 17 odst. 1) památkového zákona, je pro nyní posuzovanou věc nepřiléhavá. Podstata přestupku, za který byl stíhán, spočívala v tom, že určitá činnost nebyla ohlášena stavebnímu úřadu. Nikoliv v tom, že by před jejím započatím nebylo získáno stanovisko orgánu památkové péče. Žalobci tudíž nebyla absence stanoviska orgánu památkové péče přičítána k tíži, skutkovou podstatu přestupku podle § 178 odst. 2 písm. c) stavebního zákona šlo naplnit i bez něj.
40. Podobně bezpředmětný je i žalobní bod založený na tom, že až teprve z rozhodnutí správních orgánů se měl žalobce dozvědět o odstraňování stropních konstrukcí, ačkoliv nebyly v přestupkovém řízení projednávány. To se však míjí s obsahem výroku o vině (srov. jeho citaci v odst. 2 výše) ve druhém rozhodnutí stavebního úřadu, jež bylo potvrzeno napadeným rozhodnutím. V popisu inkriminovaného skutkového jednání, za které byla vyslovena vina, není nic o tom, že by neohlášené stavební práce měly spočívat v odstranění stropních konstrukcí. Nejedná se tedy o součást skutku, v němž žalovaný a stavební úřad spatřovali přestupkové jednání.
41. Pokud jde o žalobní bod brojící proti údajnému založení nearchivované dokumentace k domu č.p. X, pak tento bod není příliš srozumitelný. Soud proto pouze obecně konstatuje, že samotný požadavek na opatření dalších podkladů, zejména fotodokumentace, vyplynul ze závěrů prvního rozhodnutí žalovaného. Jak plyne ze správního spisu, svazek s fotodokumentací a mapovými snímky je opatřen poznámkou, že byly opatřeny z archivu Městského úřadu Příbram. Z toho je dle soudu dostatečně zřejmé, jaký je jejich původ. Jak dále vyplývá ze správního spisu, po založení předmětné fotodokumentace a mapových snímků stavební úřad vyzval žalobce, aby se vyjádřil k podkladům pro vydání rozhodnutí (viz přípis stavebního úřadu ze dne 21.7. 2023). Toho žalobce využil a na nově opatřené podklady reagoval a zpochybňoval jejich obsah (viz jeho vyjádření ze dne 31. 7. 2023; srov. též odst. 25). Soud proto není zřejmé, co měl žalobce na mysli svým tvrzením, že vlastníku

nemovitosti do dokumentace nebylo umožněno nahlížet. Mínil-li tímto vlastníkem sebe, pak v kontextu právě uvedeného je jeho tvrzení zjevně nepravdivé, neboť byl s doplněnou spisovou dokumentací evidentně seznámen. Mínil-li snad nějakého jiného vlastníka, pak případné opomenutí takové osoby nijak negativně nezasahuje do jeho práv. Soudu rovněž není zřejmé, proč žalobce kladl takový důraz na původní provedení domu č.p. X, neboť předmětem zkoumání byly především práce okolo něj (viz opět výrok o vině citovaný v odst. 2 výše). Pokud jde o žalobcem tvrzený nesoulad se současnými i historickými mapami dotčené lokality, pak v tomto soud již vůbec nenalézá souvislost s projednávanou věcí. Předmětný žalobní bod je tedy celkově nedůvodný.

42. Soud rovněž nesdílí výhradu zaznívající v replice, že nelze argumentovat žalobcovým členstvím v Komoře. Je nepochybně pravdou, že samotný předpoklad určité kvalifikace, odbornosti, vědomosti či stavovské příslušnosti v žádném případě nemůže zbavovat správní orgány povinnosti zjistit skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. V nyní posuzované věci ale správní orgány ze samotného žalobcova členství ve Komoře nevyvozovaly žádná konkrétní skutková zjištění. Žalovaný i stavební úřad tuto okolnost vzali pouze jako podpůrný argument pro odůvodnění výše uloženého správního trestu (viz str. 7 napadeného rozhodnutí; str. 5 druhého rozhodnutí stavebního úřadu), neboť vycházeli z úvahy, že u osoby hlásící se k odbornosti v oblasti stavebního práva lze předpokládat obecnou znalost právních předpisů, jejichž porušení zde bylo sankcionováno. S tím soud souhlasí a nemá co vytknout.

IV. Závěr a náklady řízení

43. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení (výrok I).
44. Žalobce výslovně navrhoval, aby spolu s napadeným rozhodnutím bylo zrušeno i druhé rozhodnutí stavebního úřadu (coby rozhodnutí prvního stupně). Soud však k postupu podle § 78 odst. 3 s. ř. s. neshledal důvod. V tomto případě totiž těžiště zjištěných pochybení spočívalo v řízení na druhém stupni, tedy na straně žalovaného.
45. V dalším řízení bude proto na žalovaném, aby se při vypořádání uplatněných odvolacích námitek důsledněji zaměřil na jejich skutečnou podstatu. Soud nepřehlíží, že žalobcova podání jsou leckdy nekonceptní, nepřehledná a často obsahují opakovanou argumentaci. Po žalovaném se ale nevyžaduje, aby detailně zodpovídal jednotlivě každou dílčí žalobcovu námitku. Judikatura ostatně opakovaně vyložila, že není vyloučeno postavit proti uplatněným námitkám i jednotný argumentační celek, v jehož konkurenci námitky neobstojí (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a ze dne 14. 8. 2019, sp. zn. II. ÚS 222/18, či rozsudky NSS ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38, odst. 16, nebo ze dne 30. 3. 2023, č. j. 9 As 123/2022-55, odst. 12). I v tomto případě proto postačí, pokud žalovaný uchopí alespoň nosnou podstatu uplatněných odvolacích důvodů a zaujme k nim nějaký vlastní hodnotící úsudek. Snad netřeba připomínat, že za takový úsudek nelze považovat pouze prostý přepis žalobcových podání či obsahu správního spisu, ale je zapotřebí podrobit je kritickému zhodnocení a vyslovit jednoznačný a argumentačně odůvodněný závěr o jejich správnosti či nesprávnosti.
46. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl ve věci úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalobci soud přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč odpovídající výši zaplaceného soudního poplatku. Náhradu nákladů řízení soud uložil žalovanému zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. srpna 2024

JUDr. Věra Šimůnková v. r.
předsedkyně senátu